

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

**Katasztrófák Csökkentésének
Világnapja**
Nemzetközi tudományos konferencia
2023. november 30.

Kihívások és lehetőségek a hazai erdőtűz megelőzésben egy új európai megközelítés tükrében

DEBRECENI PÉTER

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, Rendszerszervezési és Fejlesztési Igazgatóság, Adatelemzési Osztály

Katonai Műszaki Doktori Iskola, doktorandusz

MTA MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA

Előadás felépítése

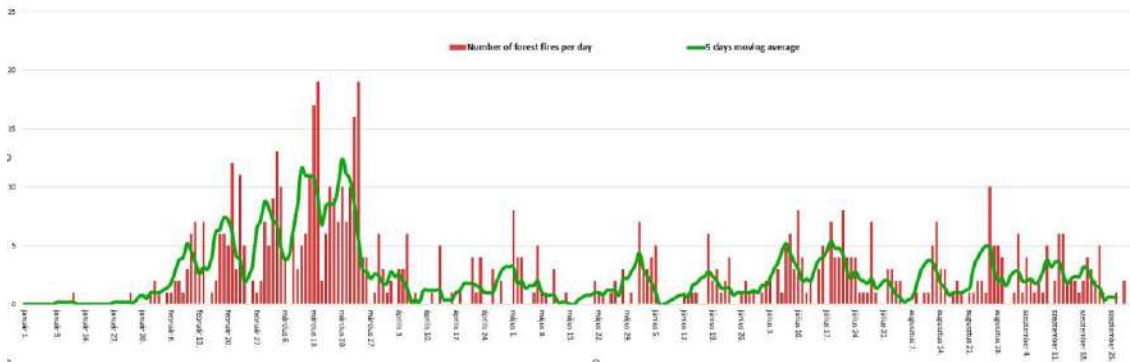
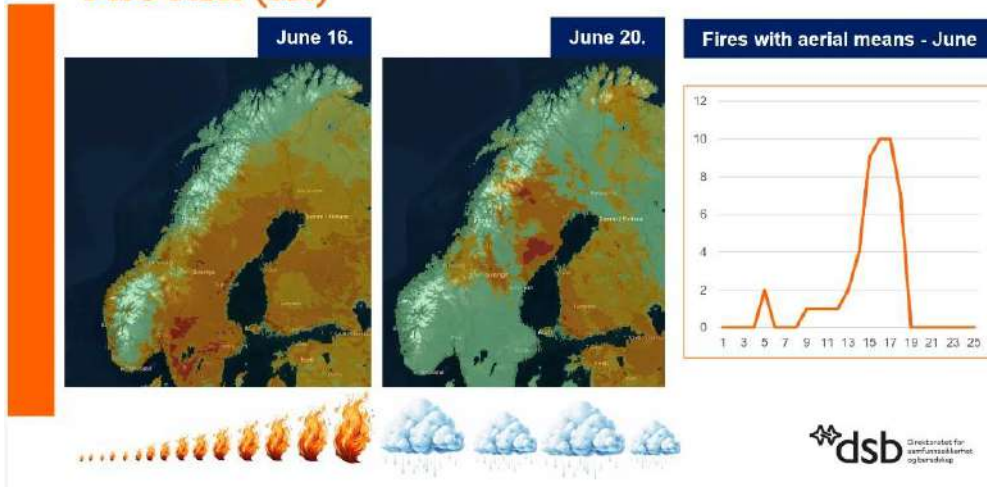
1. Problémafelvetés
2. Célkitűzések, módszerek
3. Európai megközelítés vizsgálata
4. Javaslatok a hazai erdőtűzmegeelőzés fejlesztésére
5. Következtetések
6. Felhasznált irodalom

Problémafelvetés

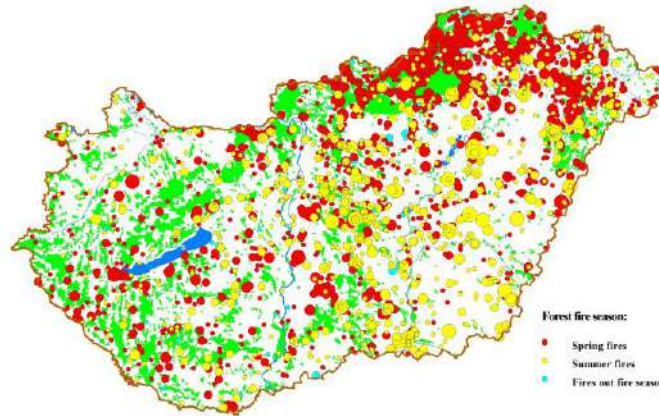
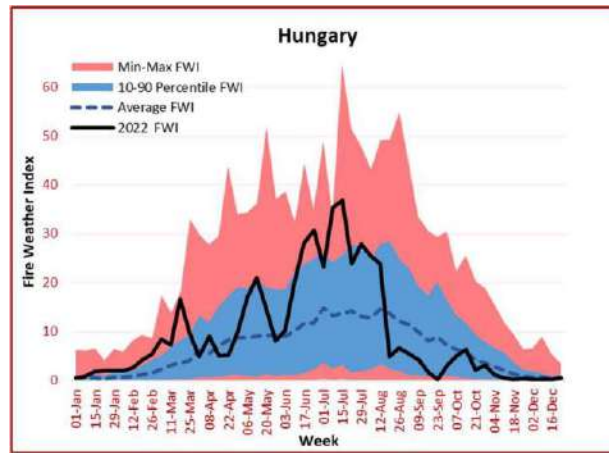
ERDŐTŰZKOCKÁZAT A KLÍMAVÁLTOZÁS TÜKRÉBEN

Erdő- és vegetációtüzek időbeli és térbeli mintázata változik

Fire risk (ISI)

Éghajlatváltozás, földhasználati szokások, szabadidős szokások, erdőtűzvédelmi politika

Célkitűzések, módszerek

Nemzetközi trendek vizsgálata

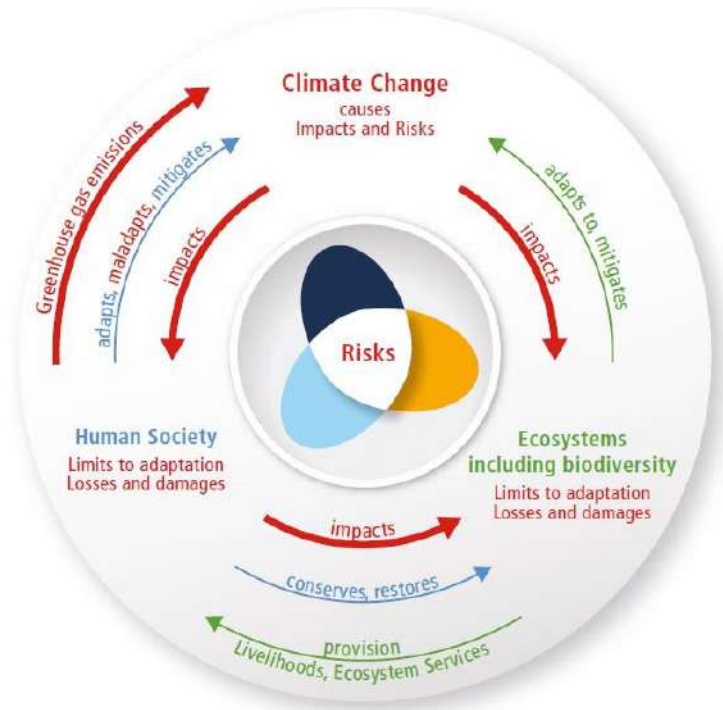
Javaslatok a hazai adaptációs lehetőségekre

Szakirodalmi források összehasonlítása

Kormányközi Éghajlat-változási Testület (IPCC) jelentés 2022

HATÁSOK, ALKALMAZKODÁS ÉS SÉRÜLÉKENYSÉG

Éghajlatváltozás fő kölcsönhatások

The risk propeller shows that risk emerges from the overlap of:

● Climate hazard(s)

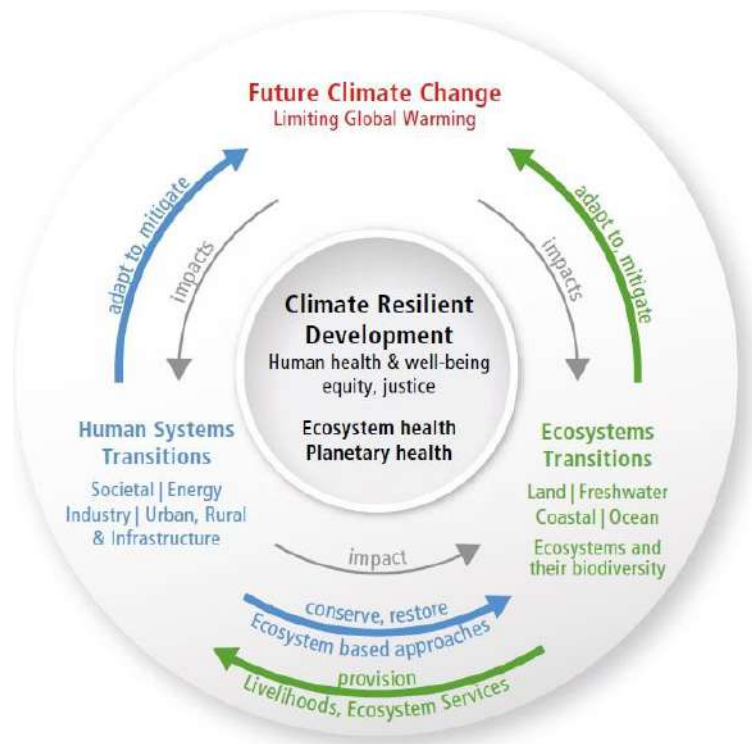
● Vulnerability

● Exposure

...of human systems, ecosystems and their biodiversity

Az éghajlatváltozás a **veszélyek**, a **kitettség** és a **sebezhetőség** révén olyan hatásokat és kockázatokat generál, amelyek meghaladhatják az alkalmazkodás korlátait, és veszteségeket és károkat eredményezhetnek.

Az éghajlati kockázatok csökkentésének és az ellenálló képesség megteremtésének lehetőségei

Az éghajlati kockázatok felismerése erősítheti az alkalmazkodási és mérséklési intézkedéseket és a kockázatok csökkentő átmeneteket.

A cselekvést a kormányzás, a finanszírozás, a tudás és a kapacitásépítés, a technológia és a katalizáló feltételek teszik lehetővé.

Európai megközelítés vizsgálata

Land-based wildfire prevention módszertan

Peer Review Assessment Framework (PRAF) módszertan

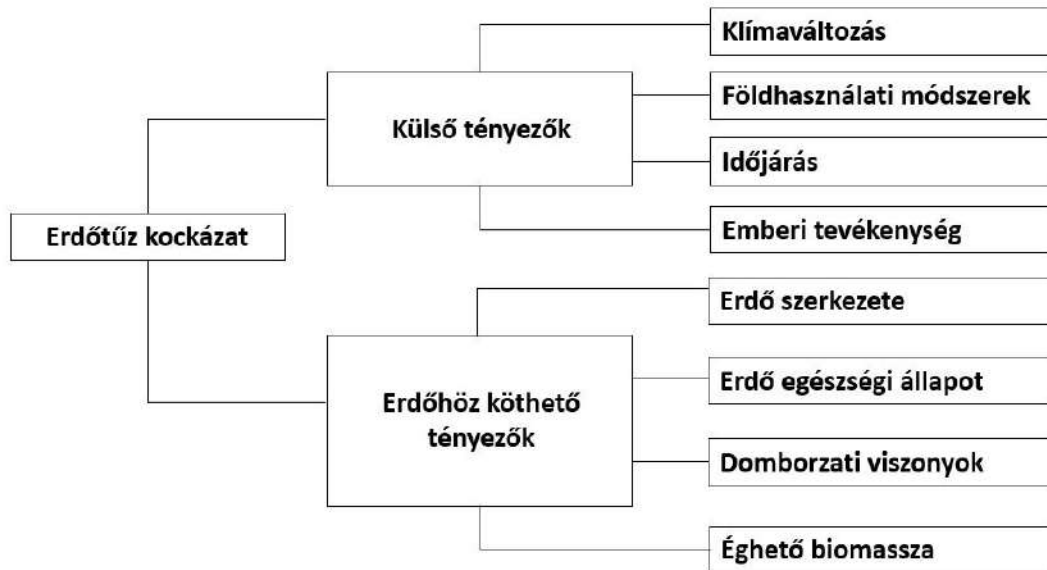
Földhasználaton alapuló vegetációtűz megelőzés

Külső és belső tényezők (driver) okozzák és segítik a tűz terjedését.

Erdőtűz kockázat csökkentése:

- szakszerű erdőművelés,
- tűzvédelmi rendszer,
- termőterületnek megfelelő, ellenálló fafajok kiválasztása

EU Polgári Védelmi Mechanizmus (UCPM) Peer Review Assessment Framework (PRAF)

A vegetációtüzekkel kapcsolatos nemzeti szintű kockázatkezelési és polgári védelmi rendszerek átfogó felülvizsgálatára alkalmas eszköz.

UCPM terminológia

Céletterületekre fókuszált felülvizsgálat (ISO: 22392:2020)

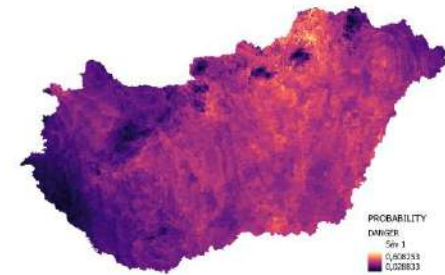
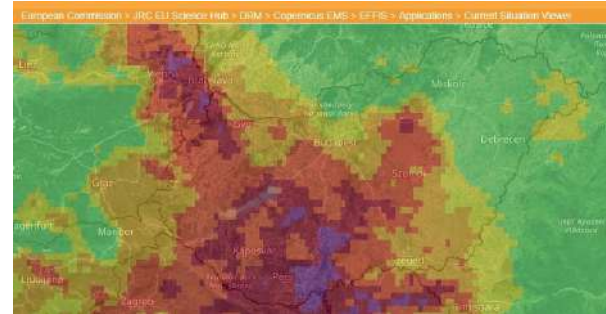
Javaslatok a hazai erdőtűzmegeelőzés fejlesztésére

horizontális és vertikális koordináció és együttműködés az erdőtűzkockázatkezelésben részt vevő felek között

erdőtűzkockázat azonosítása, elemzése, kommunikációja hatóságokkal és a társadalommal

tűzveszélyes területek azonosításának módszerei

tájgazdálkodás, alkalmazkodás, klímaadaptáció

Következtetések

Egy lehetséges új stratégia három
alappillére

Vegetációtüzeknek jobban ellenálló
táj kialakítása

Tűzhöz alkalmazkodó lakó- és
gazdálkodó közösségek megteremtése

Biomassza menedzsment, fenntartási és
védelmi tervek fejlesztése

Felhasznált irodalom

Felhasznált irodalom

- [1] Casartelli V, Mysiak J (2023). Union Civil Protection Mechanism - Peer Review Programme for disaster risk management: Wildfire Peer Review Assessment Framework (Wildfire PRAF).
- [2] European Commission, Directorate-General for Environment, Nuijten, D., Onida, M., Lelouvier, R., Land-based wildfire prevention : principles and experiences on managing landscapes, forests and woodlands for safety and resilience in Europe, Nuijten, D. (editor), Onida, M. (editor), Lelouvier, R. (editor), Publications Office of the European Union, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2779/695867>
- [3] IPCC, 2022: Climate Change 2022: Impacts, Adaptation, and Vulnerability. Contribution of Working Group II to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change [H.-O. Pörtner, D.C. Roberts, M. Tignor, E.S. Poloczanska, K. Mintenbeck, A. Alegría, M. Craig, S. Langsdorf, S. Löschke, V. Möller, A. Okem, B. Rama (eds.)]. Cambridge University Press. Cambridge University Press, Cambridge, UK and New York, NY, USA, 3056 pp., doi:10.1017/9781009325844.
- [4] San-Miguel-Ayanz, J., Costa, H., de Rigo, D., Libertà, G., Artés Vivancos, T., Houston Durrant, T., Nuijten, D., Löffler, P., Moore, P., Baetens, J., Konstantinov, V., Duche, Y., Joannelle, P., Debreceni, P., Nagy, D., Zaken, A.B., Mitri, G., Assali, F., Alaoui, H.M., Piwnicki, J., Szczygieł, R., Almeida, R., Mara, S., Eritsov, A., Sandahl, L., Moffat, A., Gazzard, R., 2019. Basic criteria to assess wildfire risk at the pan-European level. Publications Office of the European Union, Luxembourg. ISBN: 978-92-79-98200-2 <https://doi.org/10.2760/052345>
- [5] Plana, E., Font, M., Green, T. (Editors). 2015. Operational tools and guidelines for improving efficiency in wildfire risk reduction in EU landscapes. FIREfficient Project. CTFC Editions. 88pp ISBN: 978-84-608-5083-0
- [6] Endrődi István - Bodnár László: A nagy kiterjedésű erdőtüzekkel kapcsolatos polgári védelmi intézkedések lehetőségei. Védelem Tudomány, 2. 4. (2017), 125-135.o
- [7] Slašťan Kristián - Svetlík Jozef - Pántya Péter: Criteria for Fire Water Sources Assessment in Slovakia and Hungary. Polgári Védelmi Szemle, 15. DAREnet projekt Különszám (2023), 170-178. o.
- [8] Érces Gergő - Vass Gyula - Ambrusz József: Épületek károsító hatásokkal szembeni rezilienciájának jellemzői. Polgári Védelmi Szemle. 15. DAREnet projekt Különszám (2023), 117-130.o

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

mta.hu

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

MTA MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA

